

Onderzoek naar Mobiliteitsbudget voor burgers

Inspiratiedag netwerk duurzame mobiliteit
22 april 2024

Ester Dewil

leuven

Wat?

De steden Hasselt en Leuven voeren momenteel een proefproject uit naar het invoeren van een mobiliteitsbudget. In elke stad krijgen zo'n 200-tal personen vijf maanden toegang tot een budget dat ze kunnen besteden aan openbaar vervoer en deelmobiliteit.

Doelstellingen

Onderzoeken of:

- het **maatschappelijk nuttig** is om zo'n mobiliteitsbudget aan (een deel van) de inwoners toe te kennen
- een stad een **modal shift** in de hand kan werken door mensen gemakkelijker / goedkoper (of gratis) toegang te geven tot alternatieven voor de wagen
- we kunnen zorgen voor een **inclusiever beleid** door bepaalde doelgroepen een (hoger) mobiliteitsbudget toe te kennen, bijvoorbeeld ter vervanging van taxivouchers, een gratis busabonnement of een parkeervergunning.

- in een applicatie die verschillende mobiliteitsdiensten op **één plaats** aanbiedt
- waar zowel de mobiliteitsaanbieders als de stad de **'kortingen' zelf kunnen bepalen**

Onderzoeksdata ter ondersteuning van **beleidskeuzes** rond mobiliteit in de toekomst.

Betrokkenen

Opdrachtgever

Partners

leuven

Met steun van

VLAIO

Projectcoördinatie

Onderzoek en databeheer

Expertise databeheer,
aanbevelingen, Maas-
ecosystemen

MaaS
platform

Onderzoeksvragen

- Hoe gaan burgers om met een mobiliteitsbudget?
- Welke mobiliteitsdiensten die we aanbieden binnen deze toepassing slaan aan?
- Hoe communiceren we naar burgers om hen te overtuigen gebruik te maken van een mobiliteitsbudget?
- Wat is het ideale budget dat door een stad als derde betaler voorzien wordt?
- Wat zijn de toepassingsmogelijkheden van de data die we verwerven?
- Wat zijn de minimale vereisten voor de digitale toepassing voor de aanbieder en de gebruiker?
- Moeten de steden zelf iets bouwen of kan er gewerkt worden met een bestaande oplossing?
- Wat zijn de drempels bij de burgers en hoe kunnen we die weghalen?
- Wat zijn de gevolgen van een mobiliteitsbudget op ecologisch, economisch en maatschappelijk vlak op korte en langere termijn?
- Kunnen we overgaan tot een vervolgproject voor een grootschalige implementatie?
- Hoe kunnen we ervoor zorgen dat er geen fiscale implicaties zijn voor steden en gemeenten?

Onderzoekshypothesen

Hasselt

1. Door het mobiliteitsbudget **vermindert de intentie om een nieuwe wagen aan te schaffen**
1. Door het mobiliteitsbudget **laten wagenbezitters de wagen vaker aan de kant staan**. Het mobiliteitsbudget realiseert zo een modale verschuiving naar meer openbaar vervoer of actieve modi via deelfietsen

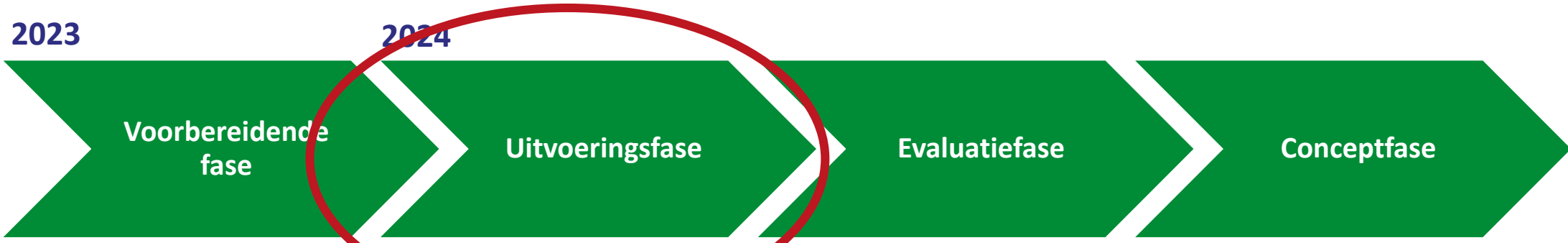
Leuven

1. Een mobiliteitsbudget **vermindert de vervoersarmoede** voor mensen waar we vervoersarmoede vaststellen omwille van socio-economische redenen
1. Een mobiliteitsbudget **verhoogt de inclusiviteit** (wat een gevolg is van minder vervoersarmoede)

Plan van aanpak

4 fases project

- Planning + draaiboek
- Communicatieplan
- Evaluatieplan
- Technische voorbereiding
- ...

- Rekrutering deelnemers obv vragenlijst + selectie
- Uittesten van verschillende scenario's (in verschillende deelgroepen)
- Collectie data via de app
- Data uit bevragingen gebruikers

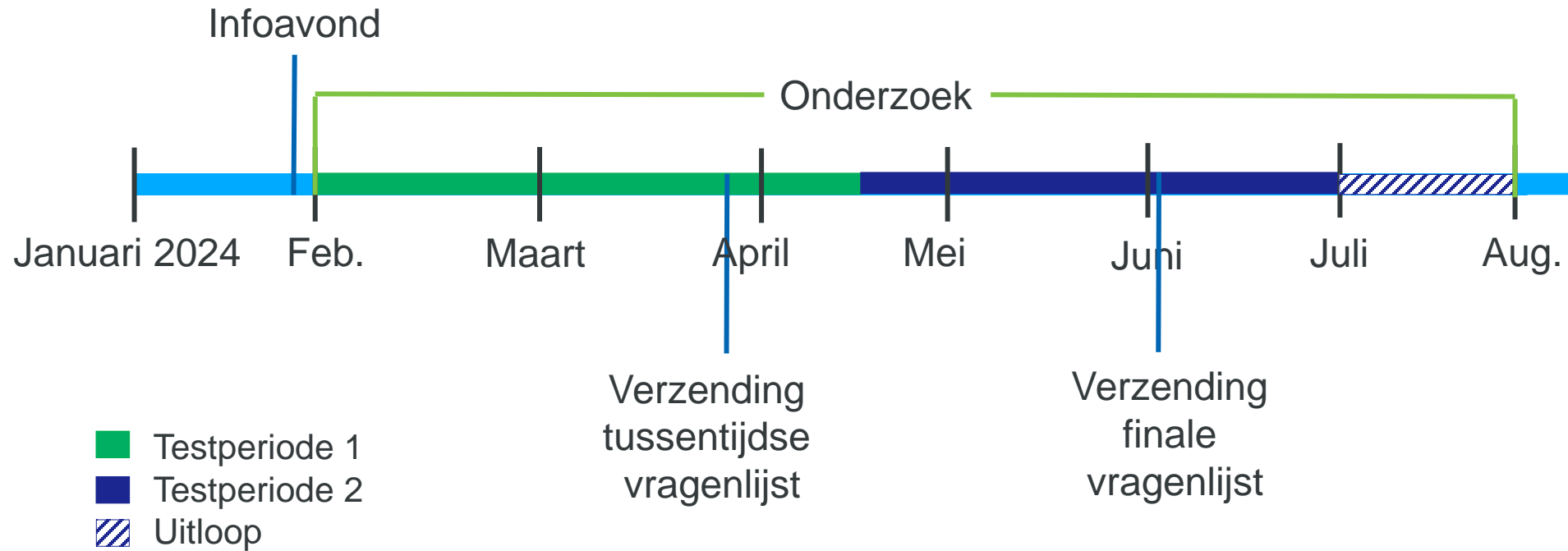
- Analyse testdata → rapport resultaten onderzoek
- Opmaak MKBA (maatschappelijke kosten baten analyse)

- Aanbevelingen voor mogelijke implementatie
- Opmaak businesscase (concretisering aanbevelingen met kostenberekening)

Verloop proefproject

- 200 deelnemers per stad – opgesplitst in individuele deelnemers en gezinsdeelnemers
- Het experiment loopt van 1 februari tot 30 juni
- Het mobiliteitsbudget is vrij te besteden aan geselecteerde diensten (enkel voor persoonlijke verplaatsingen)
- Elke deelnemer ontvangt in totaal evenveel gratis mobiliteitsbudget, wel verschillende toedelingwijzen
- Mogelijk om zelf een persoonlijk budget toe te voegen (beide budgetten zijn volledig gescheiden van elkaar)
- Een tussentijdse vragenlijst na 2,5 maand en een finale vragenlijst na 5 maanden
- Voor ieder gezin 1 gezinshoofd die de vragenlijsten invult

Tijdslijn proefproject

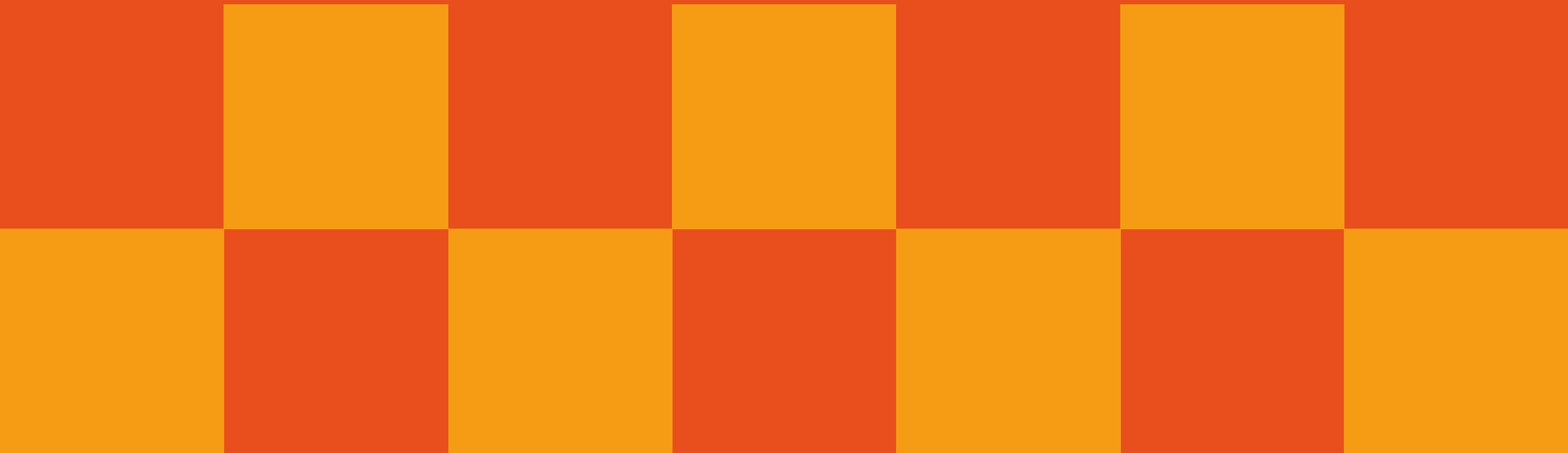

Verdeling groepen

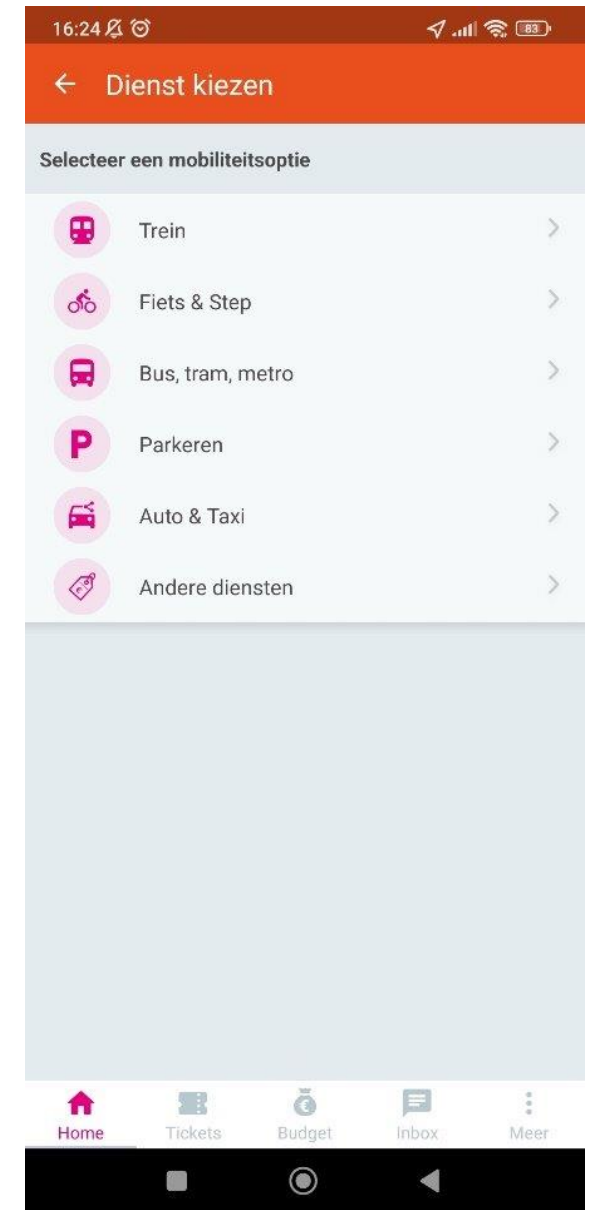
Cohort	# Hasselt	# Leuven	Type	Toedelingswijze	Totaal budget	Budget/ maand periode 1	Budget/ maand periode 2
1a	14	15	Alleenstaande	Maandelijks	180	24	48
1b	14	15	Alleenstaande	Maandelijks	180	48	24
2a	12	15	Alleenstaande	Maandelijks zonder verval	180	36	36
2b	12	15	Alleenstaande	Ineens	180	Alles ineens	
3a	15	15	Koppel	Maandelijks	360	48	96
3b	15	15	Koppel	Maandelijks	360	96	48
4a	15	15	Koppel	Maandelijks zonder verval	360	72	72
4b	15	15	Koppel	Ineens	360	Alles ineens	

Smartphone applicatie

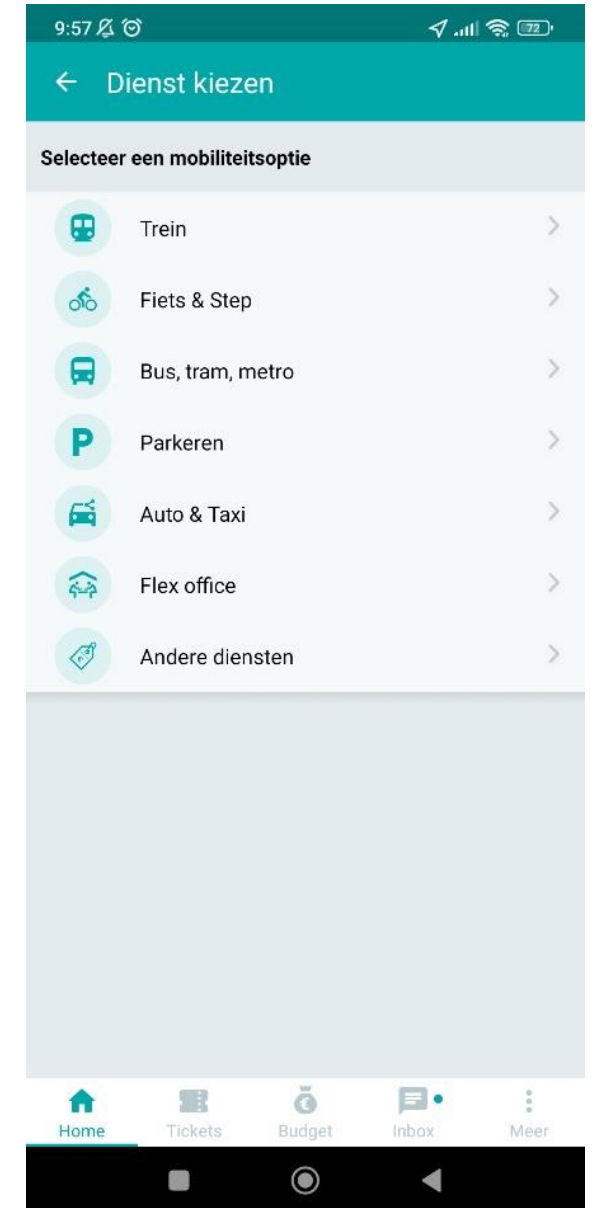
Olympus

Startscherm Leuven

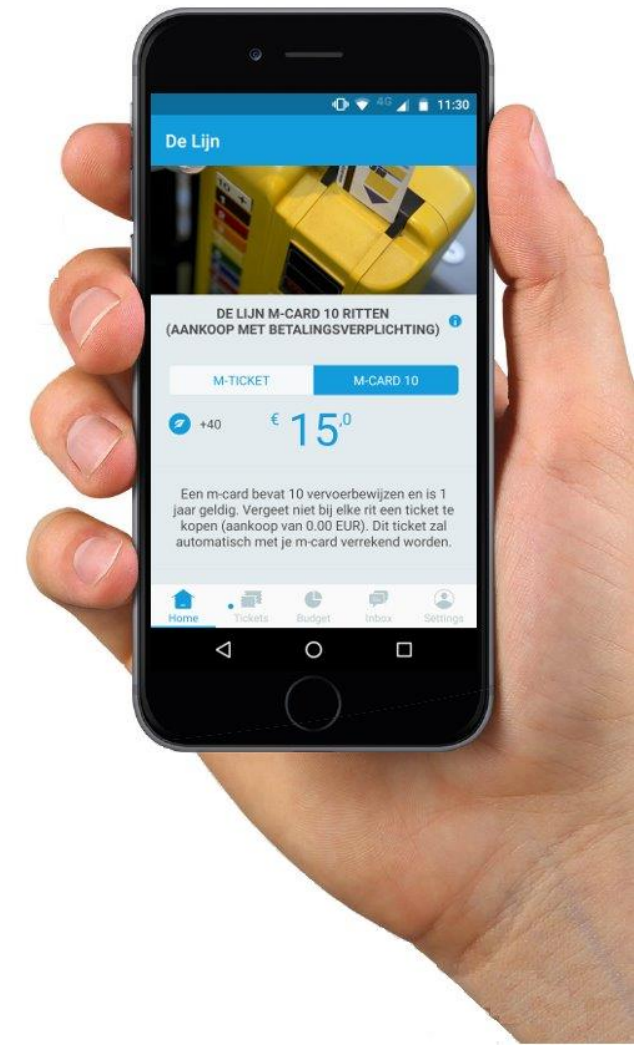
Startscherf Hasselt

Onderdelen app

De app bevat vijf grote onderdelen:

- **Mijn mobiliteitsmogelijkheden:** toegang tot de mobiliteitsdiensten
- **Mijn info:** toegang tot info van de stad
- **Mijn favorieten:** snel favoriete mobiliteitsopties bestellen
- **Mijn budget:** opvolgen van uitgaven en resterend mobiliteitsbudget
- **Mijn communicatie:** communiceren met Olympus bij problemen of vragen over de app (+ ondersteuning via [website](#))

Beschikbare mobiliteitsopties

Leuven

Volledig geïntegreerde diensten

Gelinkte diensten

→ kosten voorschieten en terugvorderen via app

Beschikbare mobiliteitsopties

Hasselt

Volledig geïntegreerde diensten

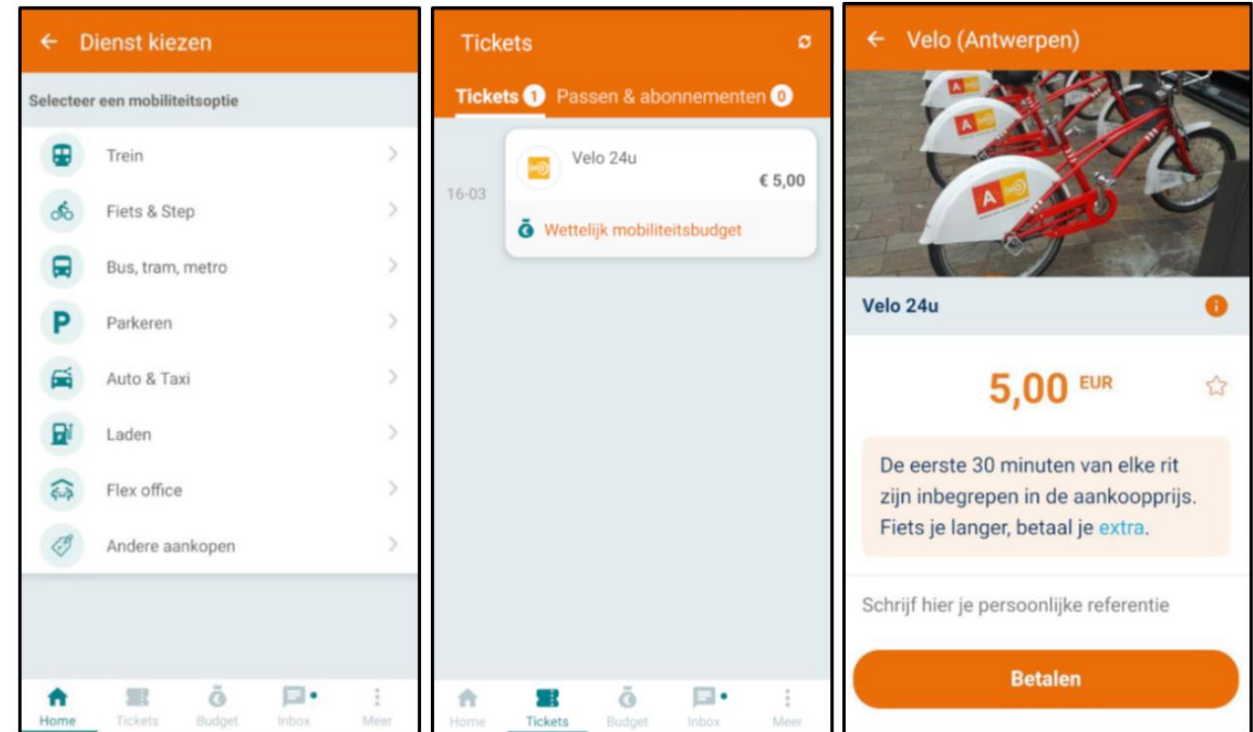
Gelinkte diensten

→ kosten voorschieten en terugvorderen via app

Aankoop geïntegreerde dienst

- 1) Kies je dienst
- 2) Koop het ticket in de Olympus-app
- 3) Bekijk je ticket, voucher of aankoopbewijs bij 'Tickets'
- 4) Je gekozen budget past zich automatisch aan

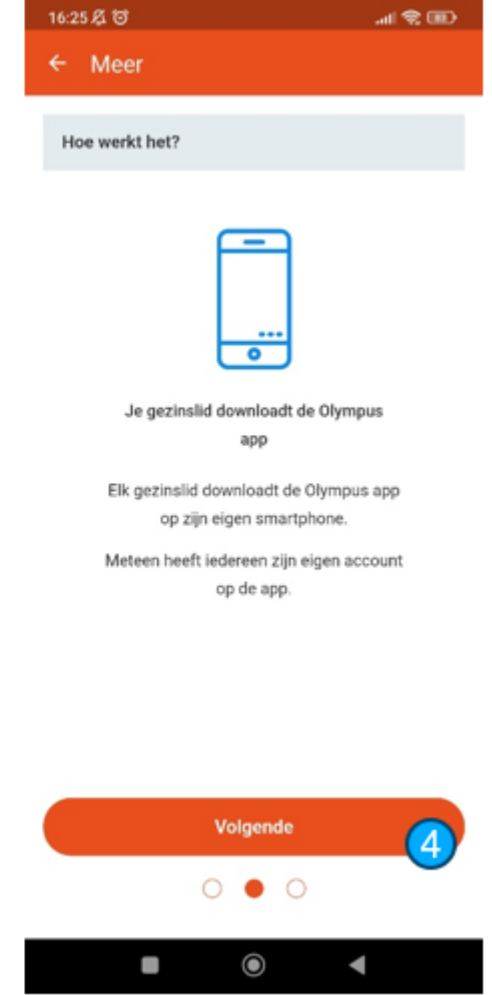
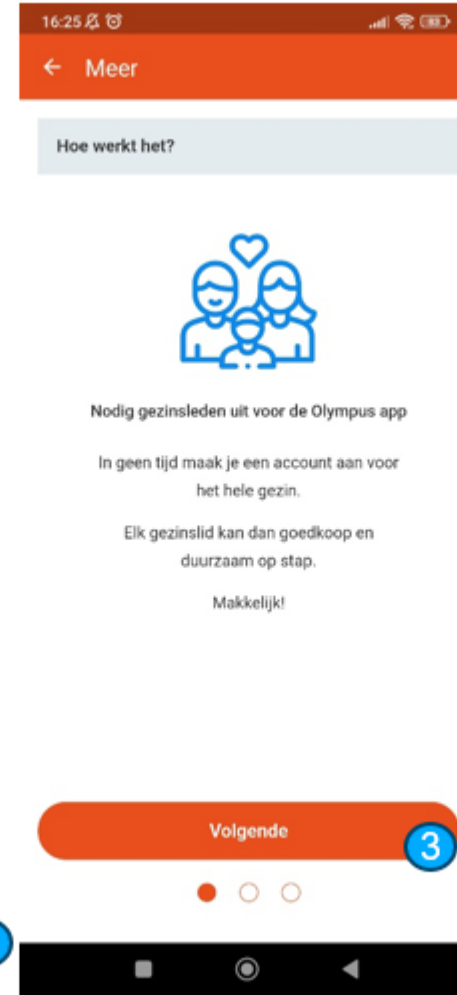
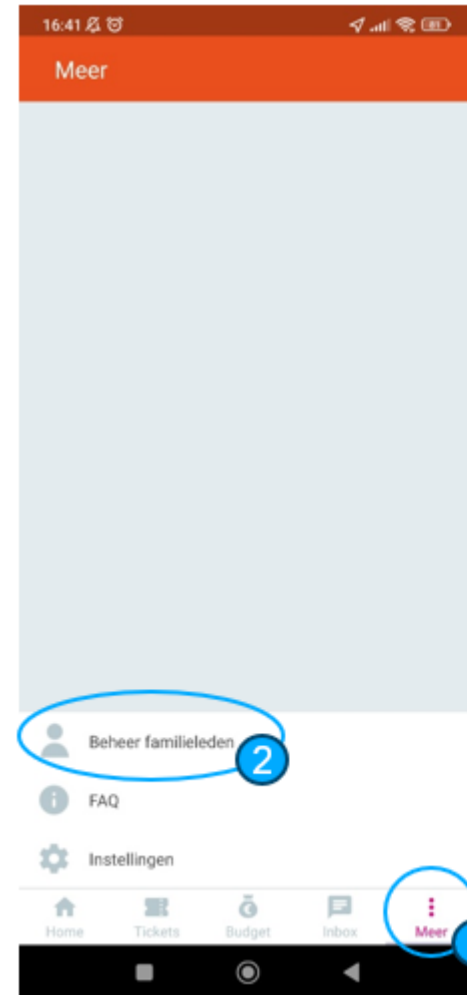

Aankoop gelinkte dienst

- 1) Kies je dienst in de Olympus-app
- 2) Download de app van de mobiliteitsdienst
- 3) Registreer met het '@olymp.app' e-mailadres bij de mobiliteitsdienst
- 4) Koop je rit aan in de app van de mobiliteitsdienst
- 5) Keur nadien de rit goed in de Olympus-app
- 6) Wijs het bedrag van je aankoop toe aan een budget
- 7) Je ontvangt een terugbetaling op je ingegeven rekeningnummer
- 8) Je ontvangt een e-mail vande mobiliteitsdienst met je aankoop op het e-mailadres gelinkt aan je Olympus-app

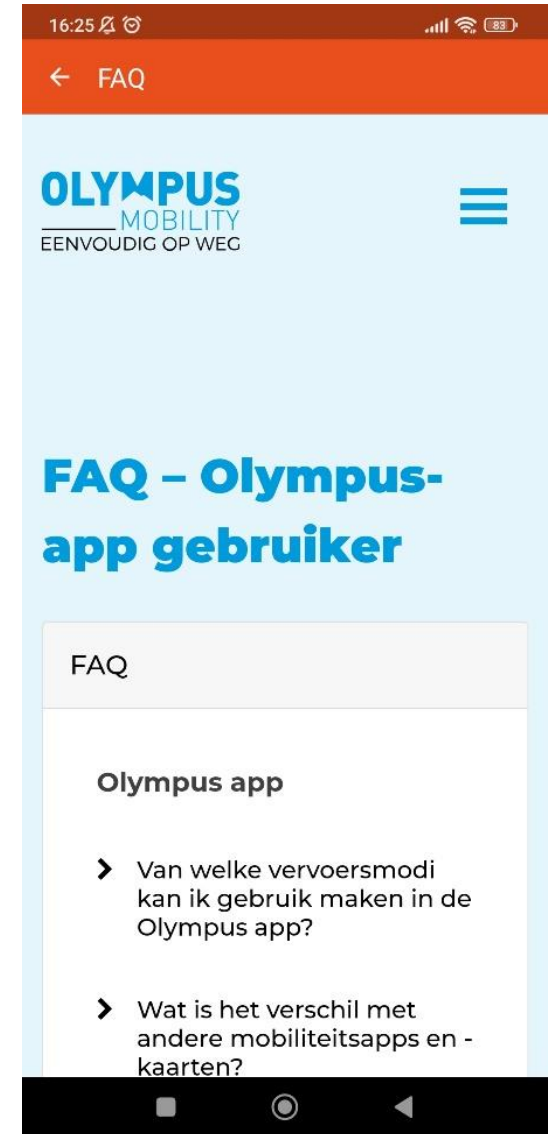
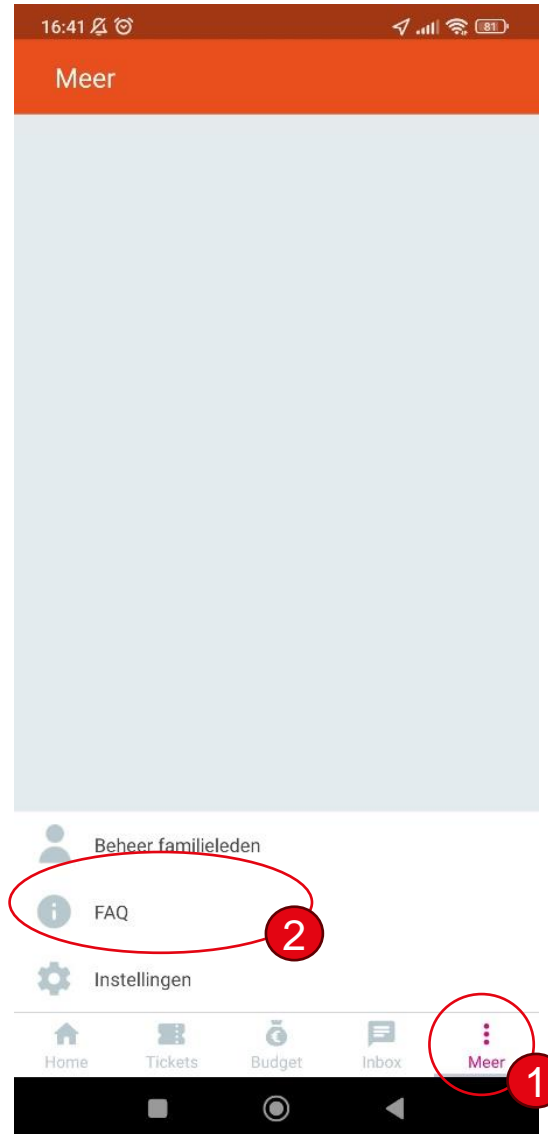
Aanmaken accounts familieleden

Indien gezinsleden mee gebruik maken van het budget moeten ze een eigen account hebben wanneer ze alleen reizen.

Ondersteuning gebruik

Uitgebreide informatie op de FAQ-pagina

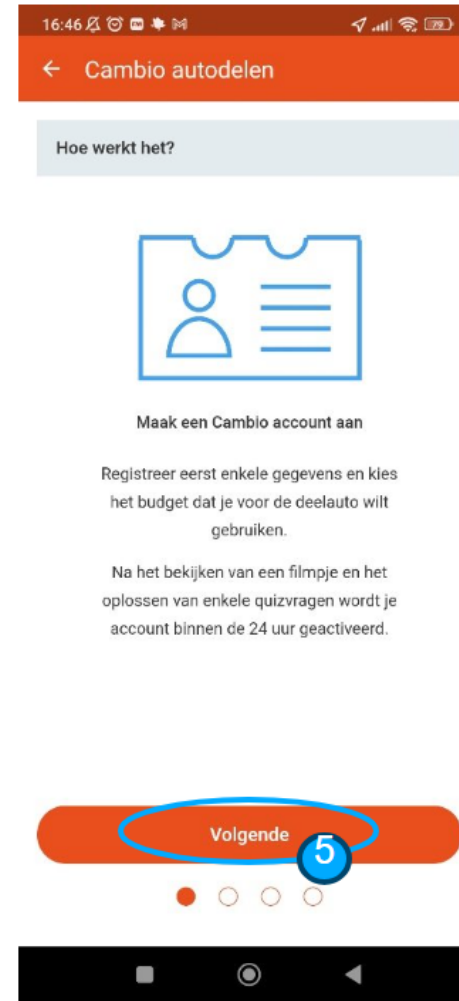
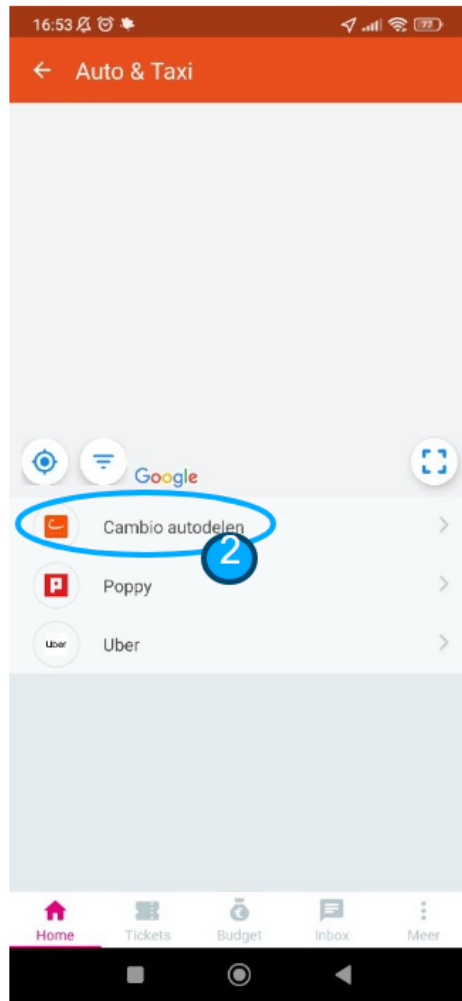
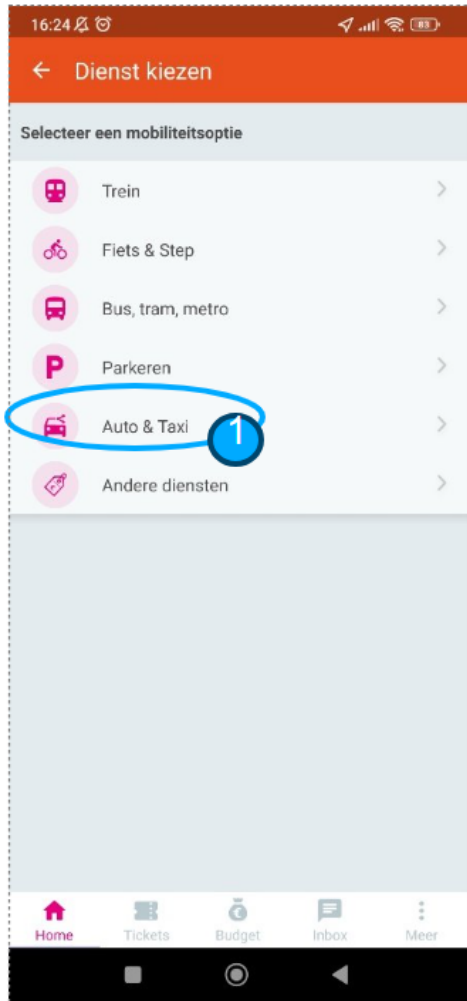

Gebruik Cambio

- Eenmalige activatiekost van €5
- Activatie duurt max 4 dagen
- Extra gegevens registreren bij activatie
- Afrekening pas volgende maand!

Gebruik Cambio

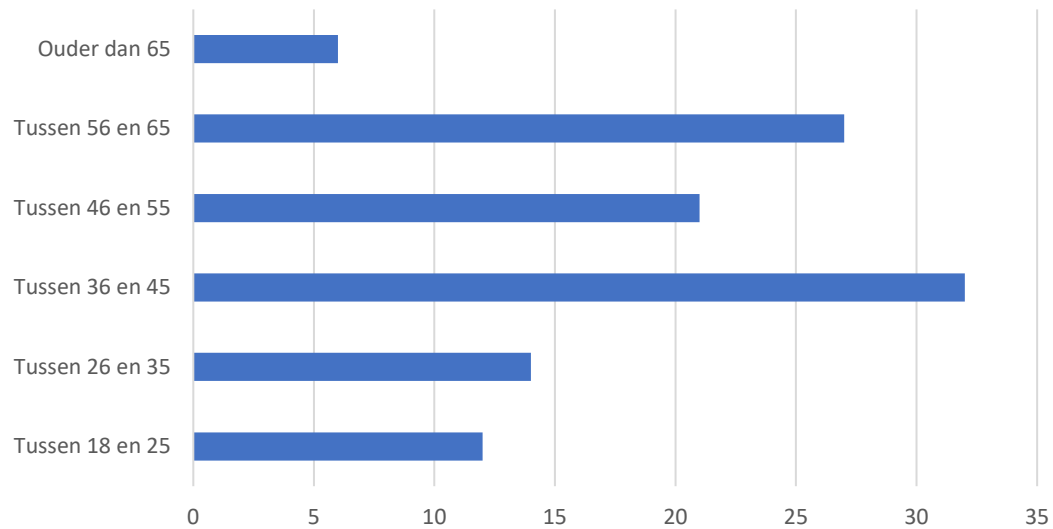

Statistieken deelnemers

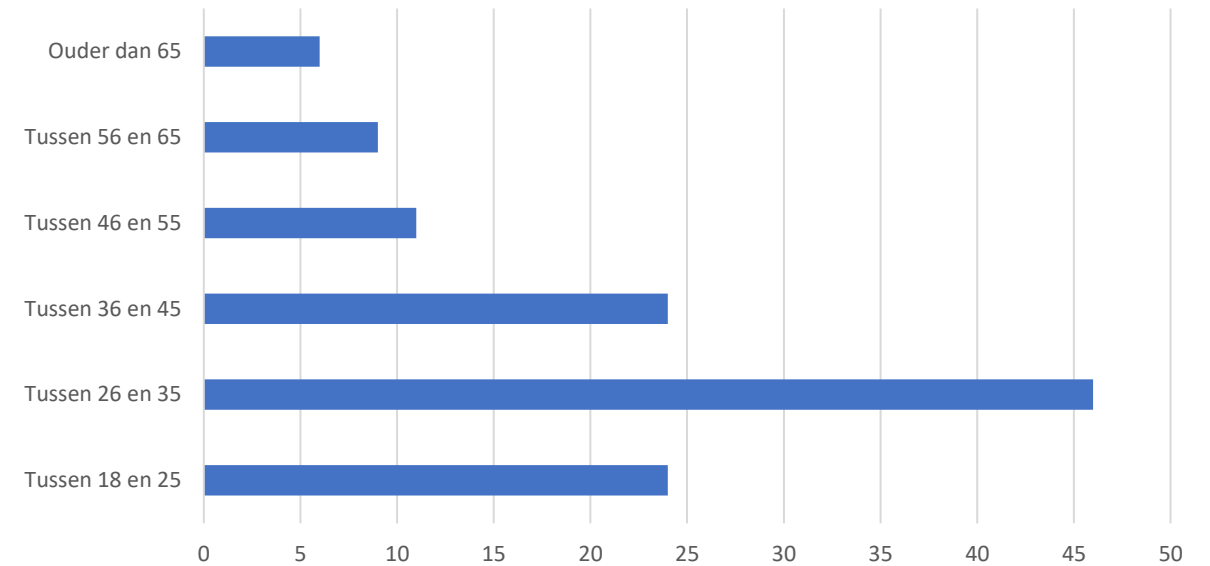
Hasselt

Leeftijd

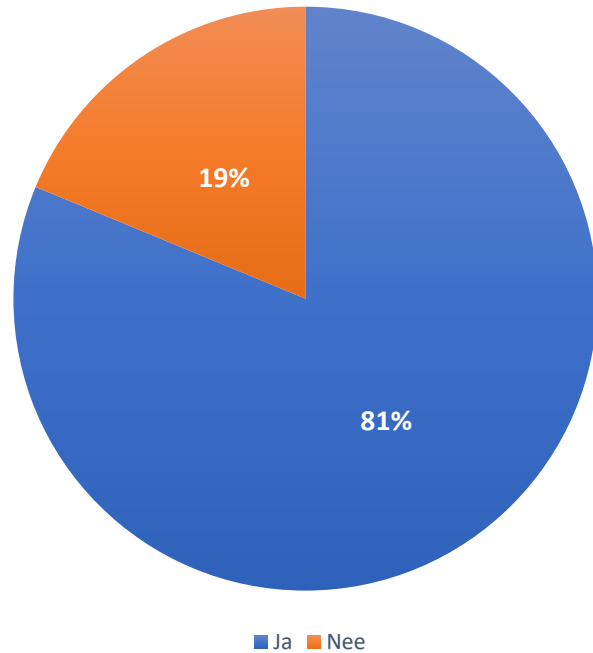
Leuven

Leeftijd

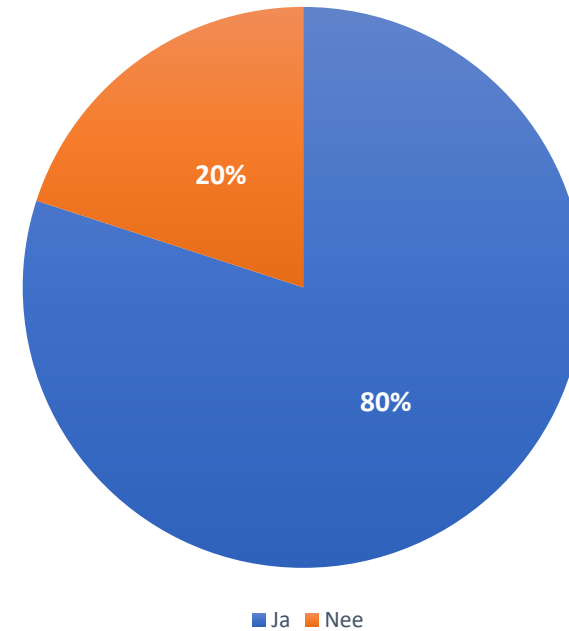
Hasselt

Oefen je een beroep uit?

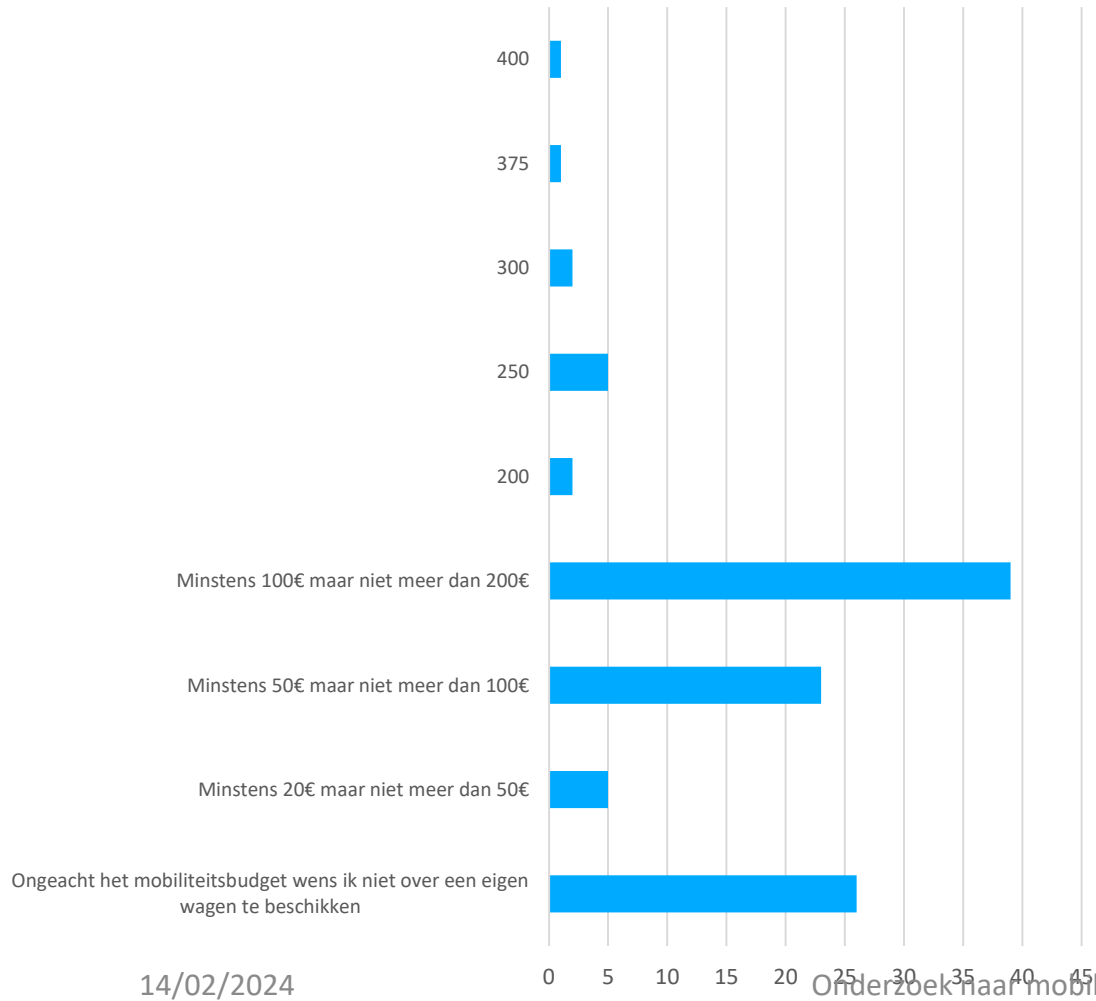
Leuven

Oefen je een beroep uit?

Hasselt

Hoe hoog zou het gekregen mobiliteitsbudget minstens per maand moeten bedragen om te overwegen om enkel nog een deelauto te gebruiken (en geen eigen wagen meer te bezitten)?

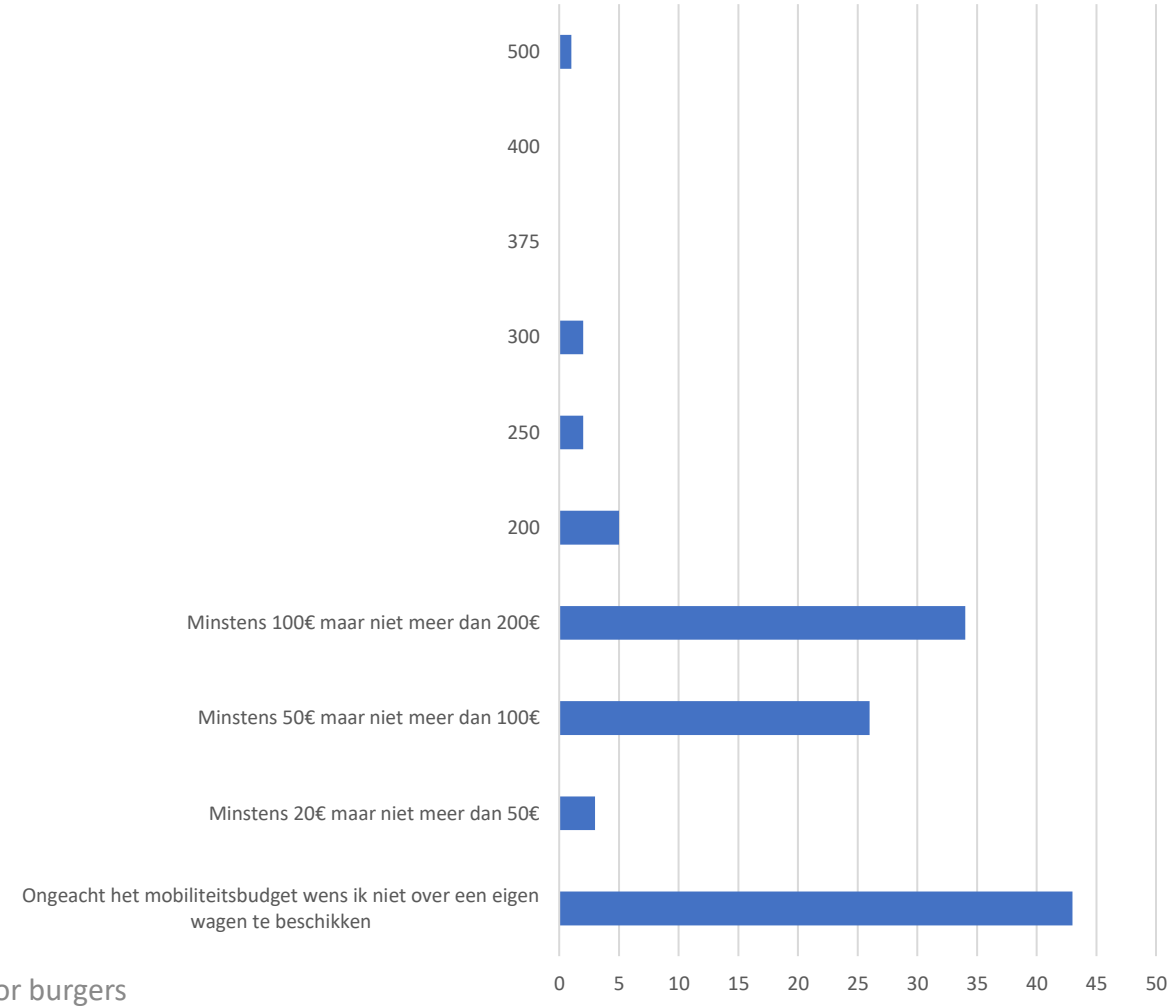

14/02/2024

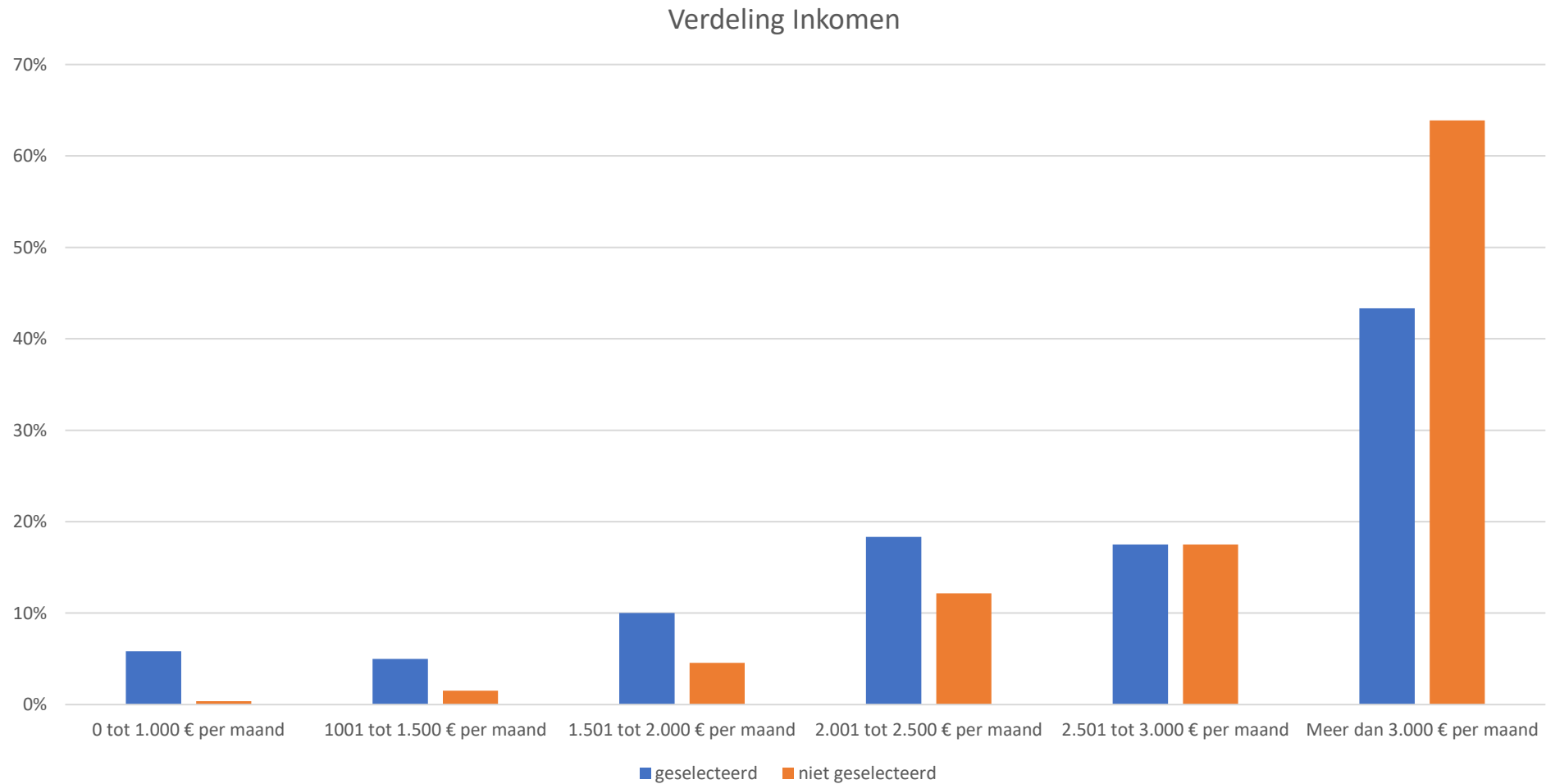
Onderzoek naar mobiliteitsbudget voor burgers

Leuven

Hoe hoog zou het gekregen mobiliteitsbudget minstens per maand moeten bedragen om te overwegen om enkel nog een deelauto te gebruiken (en geen eigen wagen meer te bezitten)?

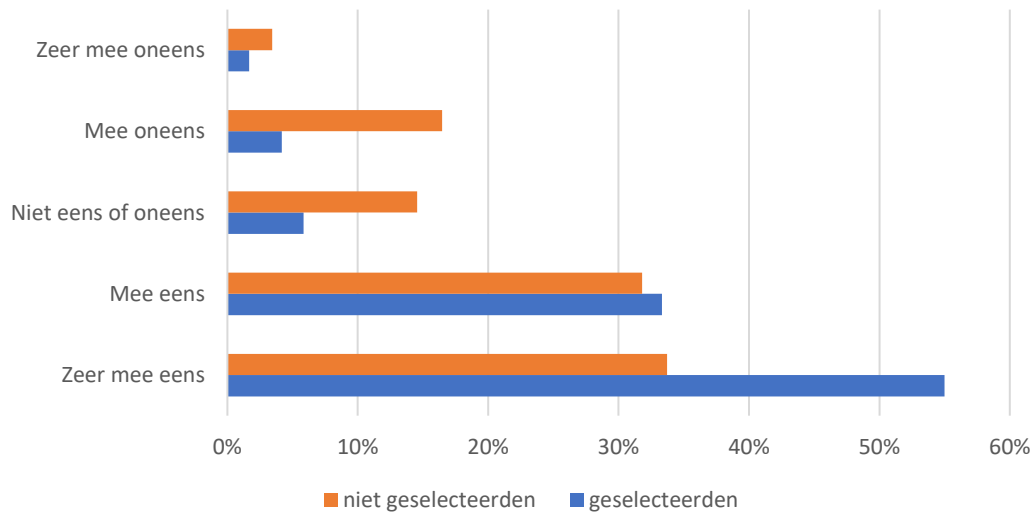

Leuven

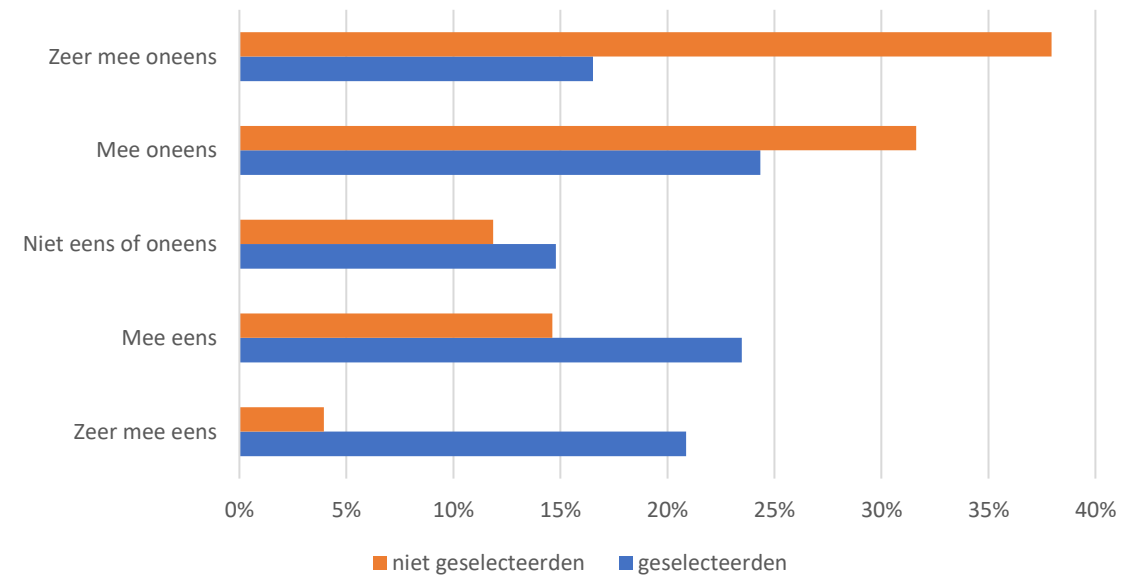

Leuven

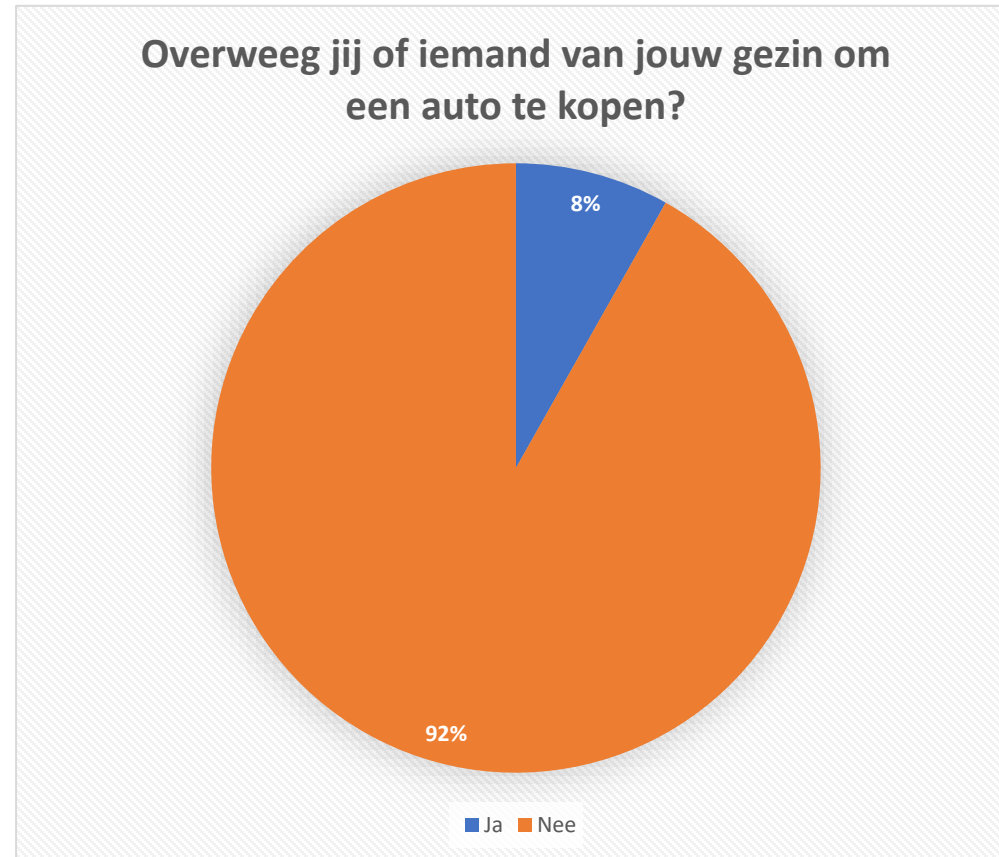
Ik zou me vaker verplaatsen met de bus of de trein als de prijs van een rit lager zou liggen.

Ik kan om financiële redenen geen wagen aanschaffen.

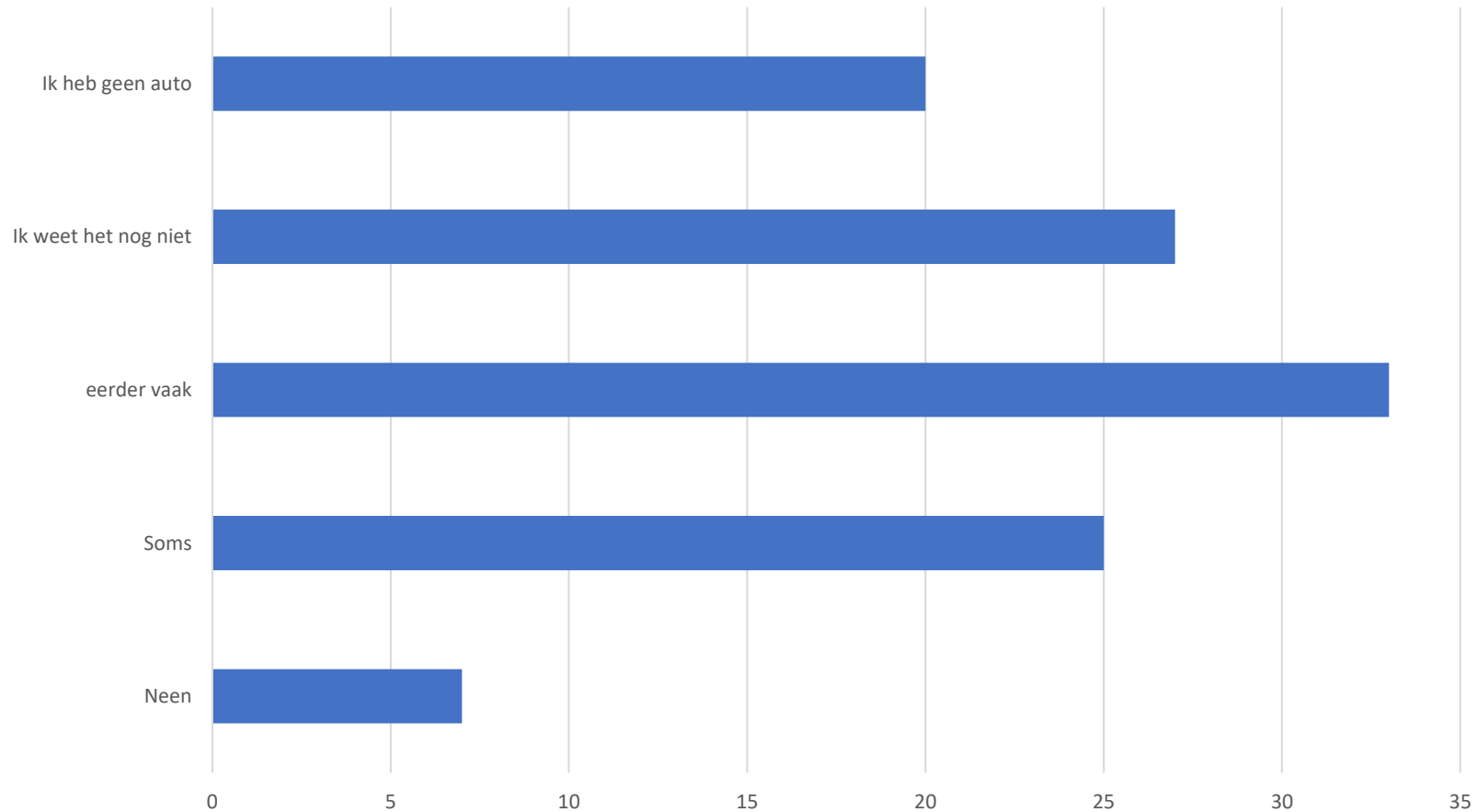

Hasselt

Hasselt

Zou je met een mobiliteitsbudget vaker de eigen wagen aan de kant laten staan?

Resultaten

Definitieve resultaten in
september 2024

Uitgaven tot 17/04

Hasselt

70% budget gebruikt voor trein
28 Cambio activiteiten

Leuven

60% budget gebruikt voor trein
35 Cambio activiteiten

Analyse gebruikersdata

- % budget gebruikt (algemeen + per cohort)
- Gebruikte diensten (algemeen + per cohort)
- Worden diensten meermaals gebruikt?
- Hoeveel mensen per cohort al ingeschreven voor Cambio?
- Effect van meerdere mensen in huishouden (in welke mate wordt het budget effectief door meerdere gezinsleden gebruikt?)
- % meerrittenpassen/abonnementen
- In welke mate gebruik voor lokale verplaatsingen, interregionale verplaatsingen of lokale verplaatsingen buiten de eigen stad?

Bevraging MaaS aanbieders bezig

- Dit proefproject werd aanbesteed aan een consortium dat Olympus gebruikt. We willen nagaan of MaaS spelers in het algemeen het mogelijk, nuttig en financieel haalbaar achten om een dergelijke dienstverlening op te zetten in het geval steden dit willen aanbieden.
 - ◆ Is het technisch haalbaar voor u om zo'n budget aan te bieden aan inwoners van een stad?
 - ◆ Is het commercieel haalbaar en wenselijk voor u om zo'n budget aan te bieden? Welke uitdagingen en kansen ziet u?
 - ◆ In welke mate verschilt deze use case van uw dagelijkse activiteiten?
 - ◆ Kunt u inzage geven op de manier waarop bedrijven het mobiliteits- of ander budget nu kunnen opvolgen, en zou dit ook kunnen voor inwoners van een stad?
- Specifieke vragen: aangeboden diensten, aanpak gezinnen, aanmeldingsprocedure, ...

Bedankt!

Ester Dewil

Ester.dewil@leuven.be

leuven